# Raadsvoorstel

Raadsvergadering: 13 mei 2025
Kenmerk: ADV200964937
Zaaknr: Z/STH25/052817
Datum voorstel: 1 mei 2025
Portefeuillehouder: Wethouder ing. L. Mulder

Onderwerp: Verduurzaming en ventilatie Scholen met de Bijbel

---

**Voorstel**

1. In te stemmen met de gunning van de opdracht, die door de scholen worden verstrekt, ter verduurzaming van vier Scholen met de Bijbel.
2. Een investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 846.002 voor de verduurzaming en gedeeltelijke renovatie van de Willem Alexanderschool.
3. Een investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 1.040.510 voor de verduurzaming en gedeeltelijke renovatie van de Ds. Harmen Doornveldschool.
4. Een investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 88.448 voor de verduurzaming en gedeeltelijke renovatie van de Maarten Lutherschool.
5. Een investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 847.287 voor de verduurzaming en gedeeltelijke renovatie van de Willem de Zwijgerschool.
6. De bijdrage voor de verduurzamingsmaatregelen voor een bedrag van € 737.000 in één keer ten laste van de exploitatie te brengen, met dekking vanuit de reserve zonder bestemming.

**Inleiding**

Op 26 september 2023 is het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) door de raad vastgesteld. In het bijbehorende raadsbesluit is aan het college opdracht gegeven tot het opstellen van een business case per school. Deze zijn op 15 juli 2024 vastgesteld, waarna de raad op 8 oktober heeft besloten tot het kiezen voor en het nemen van ventilatiemaatregelen en het deels naar voren halen van renovatiemaatregelen voor vier Scholen met de Bijbel, te weten de Ds. Harmen Doornveldschool, Willem de Zwijgerschool, Willem Alexanderschool en Maarten Lutherschool. Voor deze scholen is een subsidie verkregen voor verbetering van de ventilatie. Aan deze subsidie zijn voorwaarden gesteld die nopen tot een snelle besluitvorming. Voor de overige scholen loopt het proces conform de in het IHP afgesproken schema. In het raadsbesluit van 8 oktober is opgenomen dat een definitieve bouwopdracht pas wordt verstrekt na goedkeuring van de gemeenteraad voor de gunning van de werkzaamheden door de scholen. Het nu voorliggende voorstel heeft betrekking op deze goedkeuring.

**Argumenten**

*1. Subsidie Scholen met de Bijbel*

De Scholen met de Bijbel hebben een ventilatiesubsidie bij het Rijk aangevraagd en gekregen.
In het IHP is daarover opgenomen: “De daarvoor gebruikte onderzoeksrapporten worden gebruikt voor de kostenbepaling. Gemeente en schoolbestuur gaan samen in overleg over de verdeling van de kosten.”
Het betrof hier de scholen Willem Alexanderschool en Willem de Zwijgerschool.

De projectgroep heeft in overleg met het schoolbestuur vastgesteld dat het voorstel zoals dat gebruikt is door het schoolbestuur voor de aanvraag van de subsidie aanpassing behoefde. Daarop is gekozen voor een nieuw onderzoek naar de mogelijkheden om de ventilatie op het gewenste niveau te brengen (ventilatieklasse B). Dit onderzoek resulteerde in andere oplossingen en een ander kostenplaatje dan aangegeven in het onderzoeksrapport van het schoolbestuur.
De Ds. Harmen Doornveldschool en de Maarten Lutherschool zijn door ons – in afwijking van het gestelde in het IHP - ook betrokken bij het onderzoek naar de mogelijkheden om de ventilatie op niveau te brengen. Ook voor deze scholen lag er een onderzoekrapport en was er subsidie door het rijk toegekend voor de verbetering van de ventilatie. Voor deze scholen hebben we dezelfde conclusie getrokken als voor de hier eerder genoemde scholen Willem Alexanderschool en Willem de Zwijgerschool. We hebben het onderzoek verricht omdat uit het onderzoek van de projectgroep bleek dat er een grote samenhang is tussen ventilatie en bouwkundige ingrepen in het gebouw. Ingrepen die een sterke relatie hebben met renovatie. Vanuit de idee dat het wellicht mogelijk zou zijn de renovatie (deels) naar voren te halen door gebruik te maken van de subsidie is hiervoor een business case opgesteld en om daarmee te besparen op de kosten van de latere renovatie.

*2. Bouwheerschap*

Conform het convenant, welke is afgesloten met de Scholen met de Bijbel, treden de scholen op als bouwheer. Het schoolbestuur heeft, zoals vastgelegd in het convenant, de aanbesteding voorbereid en zorgt eveneens voor de opdrachtverstrekking. De gemeente zorgt voor het beschikbaar stellen van middelen, waarbij de door de gemeente vastgestelde budgetten op basis van de business cases leidend zijn. De opdracht wordt per school uitgesplitst, maar betreft wel een combi-opdracht (zowel bouwkundig als installaties). Binnen de projectorganisatie worden werkafspraken vastgelegd, zodat de financiële verantwoording per school wordt uitgevoerd. Na afloop van de werkzaamheden overlegt het schoolbestuur een accountantsverklaring waaruit blijkt dat de werkzaamheden conform de aanbesteding zijn verricht en de uitgaven betrekking hebben op het project.

*3. Business case*

De aanbestedingsdocumentatie wijkt op onderdelen af van de technische omschrijving die in de Business case is verwoord. Belangrijkste oorzaak hiervan is dat er in de aanbesteding is uitgegaan van een ander ventilatieconcept met als basis voor verwarming vloerverwarming. Dit resulteert in minder bouwkundige kosten bij de Willem Alexanderschool en de Ds. Harmen Doornveldschool. Voor de Maarten Lutherschool en de Willem de Zwijgerschool daarentegen zijn de bouwkundige kosten juist hoger dan in de business case is aangenomen. Op totaalniveau echter wijkt de bouwsom niet af van het niveau zoals dat op 8 oktober 2024 aan de raad is voorgelegd, ter waarde € 3,5 miljoen (ie tabel financiële paragraaf kolom 5). Er is door de scholen tevens gekozen voor een andere invulling van de tijdelijke huisvesting. Door de Buca van de Willem de Zwijgerschool aanzienlijk uit te breiden wordt voor het gehele schoolgebouw het doel bereikt dat het klimaat in de lokalen afzonderlijk kan worden geregeld, $CO^2$ onder controle te houden en de temperatuur op de bovenverdieping beheersbaar te houden is. Ook de Willem de Zwijgerschool dient te voldoen aan de in het IHP vastgestelde “klasse B; frisse scholen” voor het binnenklimaat. Daarvoor is de aanpak van de gehele school noodzakelijk.

Aangezien er nu ook onderdelen van de renovatie uit Blok 3 van het IHP naar voren gehaald worden voor de Willem de Zwijgerschool, zal er een aanpassing van het IHP moeten plaatsvinden. Dit wordt meegenomen in de eerstvolgende reguliere herziening van het IHP (2027).

*4. Ventilatie en verduurzaming scholen*

Door uitvoering te geven aan de plannen voor verbetering van de ventilatie van de vier Scholen met de Bijbel wordt er voor personeel en leerlingen een gezond binnenklimaat gerealiseerd. Daarnaast vindt er een opwaardering van het maatschappelijk vastgoed plaats, waarbij de scholen door toepassing van verduurzamingsmaatregelen toekomstbestendig zullen zijn.

5. *Voor het uitvoeren van de verduurzamingsmaatregelen en binneninrichting is er totaal € 6.313.248 benodigd.*

Voor de aanbesteding van de opdracht van de werkzaamheden zijn een 4-tal aannemers uitgenodigd en een 3-tal installateurs. Dit heeft geleid tot 5 inschrijvingen (één aannemer en één installateur hebben zich teruggetrokken). De aanbesteding valt binnen het totaal geraamde budget, daarmee wordt voorgesteld om deze partijen de opdracht te gunnen. Zie tabel financiële paragraaf kolom 2.

**Kanttekeningen**

1. Het in september 2023 vastgestelde IHP vormt het kader voor de bovengenoemde investeringen. De voorgestelde verduurzaming en verbetering in de ventilatie gaat verder. Bij de scholen met de Bijbel worden – m.u.v. de Mauritsschool – werkzaamheden naar voren gehaald. De reden hiervoor is dat de scholen met de Bijbel een aanzienlijke subsidie (1,5 miljoen zie tabel financiële paragraaf kolom 3) hebben gekregen voor verbetering van de ventilatie op hun scholen. Daarnaast dragen deze scholen via een forse eigen bijdrage bij aan de kosten (1,2 miljoen, zie tabel financiële paragraaf kolom 4). Dit heeft geresulteerd in de vaststelling van de Buca's op 15 juli 2024. Bij de aanbesteding is een gewijzigde uitvraag gedaan door de Scholen met de Bijbel, waarbij elk van de vier scholen op eenzelfde wijze is behandeld en de werkzaamheden als één project aan de markt is uitgevraagd, met het oog op inkoopvoordeel en voordeel in de fasering van de werkzaamheden.
2. In het IHP staat opgenomen dat in blok 3 voor de Willem de Zwijgerschool een keuze moet worden gemaakt voor renovatie of nieuwbouw. Door deze uitbreiding van de Buca van de Willem de Zwijgerschool, wordt de keuze voor nieuwbouw uitgesloten. Door een dusdanige investering te doen en later nieuw te gaan bouwen is er sprake van kapitaalvernietiging. Deze conclusie wordt door de scholen gedeeld.
3. De voorwaarden van de verstrekte subsidie vereist een startdatum van de werkzaamheden per 1 maart 2025. Hiervoor hebben de scholen in een eerder stadium reeds uitstel voor gekregen onder de voorwaarde dat er binnen afzienbare tijd alsnog gestart wordt en dat de vereiste afrondingsdatum van 1 november 2026 wel gehaald wordt. Nog verder uitstel in besluitvorming of een hernieuwde aanbesteding zullen resulteren in het nog verder uitstellen van de startdatum waardoor ook de afrondingsdatum in het geding komt. Dit geeft een risico voor het kwijtraken van de subsidie en daarmee een niet sluitende begroting.
4. Onvoorziene problemen in de uitvoering zijn en blijven altijd een risico na de aanbesteding. In het convenant is hierover het volgende opgenomen. Vallen tijdens de uitvoering de werkzaamheden duurder uit dan geraamd, dan beslist het college over de vraag of het schoolbestuur de betreffende werkzaamheden mag gunnen, tenzij het schoolbestuur die hogere kosten voor zijn rekening neemt; indien de meerkosten voor rekening van de gemeente hoger zijn dan 20% van de aanneemsom, wordt ook de Raad om toestemming gevraagd.

**Keuze en effect**

Door uitvoering te geven aan de plannen voor verbetering van de ventilatie van de vier Scholen met de Bijbel wordt er voor personeel en leerlingen een gezond binnenklimaat gerealiseerd. Daarnaast vindt er een opwaardering van het maatschappelijk vastgoed plaats, waarbij de scholen door toepassing van verduurzamingsmaatregelen toekomstbestendig zullen zijn.

**Beleid- en regelgeving**
Uitvoering conform vastgesteld IHP.

**Financiën, Belastingen, risico's en beheersmaatregelen**
In het raadsvoorstel van 8 oktober 2024 is het financiële kader opgenomen van de voorbereidings-en aanbestedingsfase van de vier scholen met de Bijbel (SmdB) volgens de businesscases.
Het budget voor de aanbesteding was volgens de businesscases geraamd op € 6.326.000 voor de vier scholen ter verduurzaming van deze scholen. De werkelijke aanbesteding bedraagt € 6.313.248 (incl. bijkomende kosten). De aanbesteding blijft in zijn geheel binnen de budgettaire kaders zoals gesteld in het raadsbesluit van 8 oktober 2024.

De kosten voor de gemeente na aftrek van de ontvangen rijkssubsidie en de bijdrage van de scholen bedragen in totaal € 3.559.248. Dit bedrag bestaat uit de kosten van de verduurzamingsmaatregelen ter hoogte van € 737.000 en de naar voren geschoven renovatie ter hoogte van € 2.822.248.

| School | Investering Buca<br>1 | Investering aanbesteding (incl. bijkomende kosten)<br>2 | Rijkssubsidie<br>3 | Bijdrage scholen<br>4 | Investering gemeente o.b.v. Buca<br>5=(1-3-4) | Investering gemeente o.b.v. aanbesteding<br>6=(2-3-4) | T.l.v. reserve<br>7 | Te activeren investering<br>8=(6-7) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Willem Alexander | € 2.308.000 | **€ 1.841.002** | € 446.000 | € 400.000 | € 1.462.000 | **€ 995.002** | € 149.000 | € 846.002 |
| Harm Doorveld | € 2.474.000 | **€ 1.992.510** | € 203.000 | € 512.000 | € 1.759.000 | **€ 1.277.510** | € 237.000 | € 1.040.510 |
| Maarten Luther | € 480.000 | **€ 568.448** | € 285.000 | € 100.000 | € 95.000 | **€ 183.448** | € 95.000 | € 88.448 |
| Willem de Zwijger | 1.064.000 | **€ 1.911.288** | € 552.000 | € 256.000 | € 256.000 | **€ 1.103.288** | € 256.000 | € 847.287 |
| | **€ 6.326.000** | **€ 6.313.248** | **€ 1.486.000** | **€ 1.268.000** | **€ 3.572.000** | **€ 3.559.248** | **€ 737.000** | **€ 2.822.248** |

*Zie argument 3 voor de onderbouwing van de afwijking tussen de Buca en de aanbesteding.

Het bedrag van € 737.000 wordt conform BBV aangemerkt als een bijdrage aan activa in eigendom van derden. In de nota Waardering en afschrijving 2021 is opgenomen dat de raad per individueel geval de keuze heeft om de bijdrage wel of niet te activeren als immateriële vaste activa. De voorwaarden voor het activeren van bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn opgenomen in artikel 61 BBV. Er wordt voldaan aan de gestelde voorwaarden. Aangezien de incidentele budgetten reeds beschikbaar zijn gesteld in de meerjarenbegroting 2025 wordt de raad voorgesteld om de bijdrage niet te activeren maar in één keer ten laste van de exploitatie te brengen, met dekking uit de reserve zonder bestemming.

Voor de investering van de naar voren geschoven renovaties is het voorstel om de volgende investeringskredieten beschikbaar te stellen:

1. Voor de verduurzaming en gedeeltelijke renovatie van de Willem Alexanderschool een investeringskrediet beschikbaar stellen van € 846.000
2. Voor de verduurzaming en gedeeltelijke renovatie van de Ds. Harmen Doornveld een investeringskrediet beschikbaar stellen van € 1.040.510

3. Voor de verduurzaming en gedeeltelijke renovatie van de Maarten Lutherschool een investeringskrediet beschikbaar stellen van € 88.450
4. Voor de verduurzaming en gedeeltelijke renovatie van de Willem de Zwijgerschool een investeringskrediet beschikbaar stellen van € 847.300

De kostenspecificatie is opgevraagd bij de desbetreffende aannemer. Mocht er een afwijking zitten in splitsing van de verduurzamingsmaatregelen en de renovatie, zal dit worden bijgesteld in de voortgangsrapportage.

De jaarlijkse afschrijvingslasten van de bovenstaande investeringskredieten bedragen in totaal € 113.000 en worden gedekt uit de afschrijvingslasten die zijn opgenomen in de meerjarenbegroting 2025 (€ 206.667).

**Stand van zaken vrij besteedbare reserves**

| | Saldo 31-12-2023 | Saldo 31-12-2024 | Saldo 31-12-2025 | Saldo 31-12-2026 | Saldo 31-12-2027 | Saldo 31-12-2028 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Vrij besteedbare reserves** | | | | | | |
| Algemene reserve | 3.500 | 3.500 | 3.500 | 3.500 | 3.500 | 3.500 |
| Reserve zonder bestemming | 12.124 | 9.804 | 7.305 | 4.653 | 2.412 | 784 |
| Reserve voor grondexploitatie | 6.939 | 5.803 | 5.765 | 5.727 | 5.690 | 5.652 |
| **Totaal vrij besteedbare reserves** | **22.563** | **19.107** | **16.570** | **13.880** | **11.602** | **9.936** |

*De incidentele budgetten voor de verduurzamingsmaatregelen (€ 737.000) in dit voorstel zijn al opgenomen in de meerjarenbegroting 2025. Dit is ten laste gekomen van de reserve zonder bestemming.

**Uitvoering**
De scholen voeren, conform het convenant welke afgesloten is met de scholen, het bouwheerschap. De scholen zullen daarmee, nadat de brief met goedkeuring tot gunning namens het college van B&W is verzonden, zorgen voor de opdrachtverstrekking. De werkzaamheden zullen dan starten na de gunning. Volgens de voorwaarden van de subsidie moeten de werkzaamheden november 2026 gereed zijn.

**Communicatie**
De betreffende scholen worden geïnformeerd over het genomen besluit, waarna er door de scholen opdracht gegeven kan worden tot uitvoering van de werkzaamheden. We informeren de overige scholen binnen de gemeente Staphorst middels het OOGO-overleg.

**Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken**
- Convenant

Burgemeester en wethouders van Staphorst,

J. ten Kate , burgemeester.

M.T. van de Wetering , secretaris.

De raad van de gemeente Staphorst; Zaaknr. Z/STH25/052817

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 01-05-25

Gelet op:
het vastgesteld Integraal Huisvestingsplan d.d. 26 september 2023 (IHP)

B E S L U I T:

1. In te stemmen met de gunning van de opdracht, die door de scholen worden verstrekt, ter verduurzaming van vier Scholen met de Bijbel.
2. Een investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 846.002 voor de verduurzaming en gedeeltelijke renovatie van de Willem Alexanderschool.
3. Een investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 1.040.510 voor de verduurzaming en gedeeltelijke renovatie van de Ds. Harmen Doornveldschool.
4. Een investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 88.448 voor de verduurzaming en gedeeltelijke renovatie van de Maarten Lutherschool.
5. Een investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 847.287 voor de verduurzaming en gedeeltelijke renovatie van de Willem de Zwijgerschool.
6. De bijdrage voor de verduurzamingsmaatregelen voor een bedrag van € 737.000 in één keer ten laste van de exploitatie te brengen, met dekking vanuit de reserve zonder bestemming.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Staphorst van 13-05-25

J. ten Kate , voorzitter

S.M.H. Voortman ,griffier